

1e Turap 2023

De vraag is wel, zeker in meerjarenperspectief, of continuering van het huidige beleid ook financieel haalbaar is. Dit vraagstuk wordt verder uitgewerkt, waarbij gekeken zal worden naar verschillende scenario's. Waaronder het scenario continuering van het huidige beleid waarbij alle doorverwijzingen voor jeugdhulp vanuit de professionele verwijzers (gemeente, huisartsen en jeugdbescherming) worden gehonoreerd. Maar ook het scenario gereguleerde instroom, waarbij het beschikbare financiële kader leidend is en gewerkt gaat worden met een gereguleerde instroom als dat kader is uitgenut. Als er dan bijvoorbeeld sprake is van veiligheidsrisico's of een andere urgentie of het een justitiële maatregel betreft, komt een jeugdige niet op een wachtlijst en kan hij/zij toch gereguleerd instromen.

Voor dergelijke scenario's zullen we de maatschappelijke en financiële effecten gaan uitwerken en als het financiële perspectief daar aanleiding voor geeft dan zullen we deze scenario's ook aan u voorleggen.

1.1.4 Aanpak bevorderen mentale gezondheid jeugd en tekorten jeugdhulp € 45.000 nadeel (eenjarig)

Zoals geschetst in paragraaf 1.1.3 zien we zowel een verslechtering van de mentale gezondheid van een deel van de jeugd in Uithoorn als een stijging van de tekorten voor het budget van jeugdhulp. Deze vragen om een (nog) intensievere aanpak op beide terreinen.

Bevorderen mentale gezondheid jeugd

Op dit moment zetten we reeds een divers scala aan interventies in die erop gericht zijn om de mentale gezondheid van de jeugd in Uithoorn te bevorderen en de stap naar specialistische jeugdhulp te voorkomen. Denk daarbij aan de Ouder Kind Adviseurs (OKA's), de Jeugdspecialisten in de Wijk, Praktijkondersteuners bij de huisartsen (POH) Jeugd GGZ en het project Buurtgezinnen. Samen met de GGD en scholen bespreken we de bevindingen van het programma Gezonde School van de GGD om te kijken waar nog aanvullende inzet nodig en mogelijk is.

Daarnaast heeft de gemeente vanuit het rijk middelen ontvangen voor het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) die we ook deels gaan inzetten om mentale gezondheid te bevorderen. Zo gaan we bijvoorbeeld starten met activiteiten gericht op leefstijl en ontmoeten binnen het thema 'Lekker in je vel in Uithoorn' en met het stimuleren van Oudercafés voor ontmoetingen rond opvoedproblematiek.

Aanpak tekorten jeugdhulp

Vele gemeenten hebben te maken met tekorten op de jeugdhulp. De middelen van het Rijk zijn onvoldoende om alle kosten te dekken. In het kader van het programma Datagedreven sturen in het sociaal domein zijn in 2022 twee projecten uitgevoerd in relatie tot dit vraagstuk: het project 'Sturen op inhoudelijke beleidslijnen' en het project 'Vergroten kostenbewustzijn binnen specialistische jeugdhulp'.

Deze projecten bevestigen het (landelijke) beeld dat er lokaal moeilijk te sturen is op een open einde regeling als de Jeugdwet. Tegelijkertijd zijn er in deze projecten wel degelijk interventies geïdentificeerd om op korte en (middel)lange termijn meer grip op de kosten te krijgen:

1. Voor de korte termijn liggen deze mogelijkheden voornamelijk bij het beperken van de instroom van nieuwe cliënten en het bevorderen van de uitstroom van cliënten

- beperken van de instroom zou kunnen door middel van geregleerde instroom, waarbij het beschikbare budget leidend wordt en alleen in uitzonderlijke (crisis)situaties nog nieuwe cliënten kunnen instromen; deze optie wordt nader uitgewerkt (zie ook onderdeel 'Perspectief' in paragraaf 1.1.3);
- bevorderen van uitstroom kan bijvoorbeeld door tijdige doorstroming naar Wet Langdurige Zorg (WLZ) of voor 18+ers naar de Wmo of volwassenen GGZ voor kinderen die daarvoor in aanmerking komen en het onderzoeken van mogelijkheden voor uitstroom bij duurdere zorgvormen zoals verblijf in een instelling; ook willen we met behulp van het dashboard de uitstroom per zorgaanbieder analyseren en ook naast elkaar leggen en potentiële WLZ cliënten identificeren en aanmelden voor de WLZ.

2. Voor de (middel)lange termijn kijken we vooral naar:

- intensiever contractmanagement dat gebruik maakt van de nieuwe inzichten uit het dashboard over trends/ontwikkelingen en het vergroten van het kostenbewustzijn bij verwijzers en aanbieders het meeste perspectief; zo kunnen we nu met behulp van het nieuwe dashboard de 'top 10 duurste cliënten' in beeld brengen (in Uithoorn goed voor ca. 12% van totale budget jeugdhulp) om samenhang, passendheid en effectief van geleverde hulp te onderzoeken; ook willen we een analyse maken van de Individuele Betaalovereenkomsten (IBO's) en van de nieuwe cliënten die zijn overgekomen in het kader van het Woonplaatsbeginsel in beeld brengen om een actueel beeld te hebben van welke zorg zij ontvangen en of er eventueel alternatieven zijn voor de dure verblijfsvormen waar zij meestal inzitten;
- daarnaast willen we nog meer inzetten op 'normalisering' en de-medicaliseren van de jeugdzorg; dit laatste vraagt om een cultuuromslag en een gesprek met alle betrokkenen (inclusief ouders) over prestatienormen, verwachtingen en complexiteit van de maatschappij.

Waar mogelijk trekken we bij het ontwikkelen en uitvoeren van deze interventies samen op met de andere DUO-gemeenten en ook met Amsterdam in het kader van efficiency en leren van elkaar. Om aan de slag te gaan met deze aanbevelingen uit het programma Datagedreven sturen in het sociaal domein is aanvullende inzet nodig. Hiervoor wordt een budget van € 45.000 gevraagd in deze Turap.

1.1.5 Aanvullende middelen Onderwijsachterstanden beleid (Neutraal)

Gemeenten ontvangen van het Rijk een vergoeding in de vorm van een specifieke uitkering met betrekking tot Onderwijsachterstanden beleid. Aan de hand van de voorlopige bijstelling is er een toename van de vergoeding van € 38.000. De middelen zijn geormerkt, waardoor de uitgaven met eenzelfde bedrag worden verhoogd.

1.2 Maatschappelijke ondersteuning, sport en cultuur

1.2.1 Versterking ondersteuning wijkteams € 67.000 nadeel (eenjarig)

In 2021 is het team Zorg en Veiligheid gestart met een intensieve samenwerking met Blijvend Veilig; een van de 11 landelijke proeftuinen van de Raad voor de Kinderbescherming, Veilig Thuis, Jeugdbescherming regio Amsterdam, de William Schrikker Stichting en de Blijf Groep. Binnen Blijvend Veilig staat de veiligheid van elk gezinsslid centraal. De pilot is erop gericht om overdrachtsmomenten te voorkomen door nauwere samenwerking en gezamenlijk optrekken. Deze manier van werken vraagt om een extra inspanning, onder meer doordat het sociaal team langer bij casuïstiek betrokken blijft in